

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 225/06-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júla 2006 predbežne prerokoval sťažnosť Z. Š., K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Okresným súdom Košice II v konaní sp. zn. 20 C 25/04, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Z. Š. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. februára 2006 doručená sťažnosť Z. Š. (ďalej len „sťažovateľka“), K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Okresným súdom Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 20 C 25/04.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza, že 20. októbra 2003 doručila Okresnému súdu Košice – okolie návrh na rozvod manželstva, pričom 22. decembra 2003 jej bolo

doručené oznámenie o postúpení veci okresnému súdu z dôvodu miestnej príslušnosti, kde je vedená pod sp. zn. 20 C 25/04.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti ďalej uvádza, že napriek skutočnosti, že na výzvy súdu vždy okamžite reagovala, okresný súd dosiaľ nenariadil ani jedno pojednávanie. Okresný súd rozhodoval zatiaľ len o jej oslobodení od súdnych poplatkov, ustanovení právneho zástupcu a ustanovení opatrovníka pre maloleté dieťa. Sťažovateľka doručila súdu viaceré žiadosti o stanovenie termínu pojednávania.

Sťažovateľka zastáva názor, že v danom konaní dochádza k prieťahom, preto podala sťažnosť na prieťahy v konaní. Predseda Krajského súdu v Košiciach, ktorému bola sťažnosť postúpená, vo vyjadrení č. Spr. 10526/05 z 30. januára 2006 uviedol, že jej sťažnosť bola predsedom okresného súdu 6. decembra 2005 (č. Spr. 23203/05) riadne vybavená a k prieťahom zo strany okresného súdu v konaní sp. zn. 20 C 25/04 nedošlo.

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti sťažovateľka v návrhu výroku rozhodnutia (petite) svojej sťažnosti žiada, aby ústavný súd vyslovil, že jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní okresného súdu sp. zn. 20 C 25/04 bolo porušené. Sťažovateľka žiada zároveň o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 50 000 Sk, ako aj o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom z dôvodu nepriaznivých majetkových pomerov.

II.

V zmysle čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov ...

Ústavný súd s'ťažnosť s'ťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí podľa ustanovenia § 25 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Skúmal pritom, či má na jej prerokovanie právomoc, či s'ťažnosť má náležitosti podľa ustanovení § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, či nie je neprípustná, podaná niekým zjavne neoprávneným alebo oneskorene, ako aj to, či nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil s'ťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať s'ťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí s'ťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 140/03, III. ÚS 118/04, III. ÚS 170/06).

Ústavný súd výzvou z 31. mája 2006 požiadal okresný súd o zaslanie spisu sp. zn. 20 C 25/04. Požadovaný spis bol ústavnému súdu doručený 13. júna 2006.

V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu sa otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy skúma vždy s prihliadnutím na konkrétne okolnosti posudzovanej veci najmä podľa týchto kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu v uvedenej veci.

Predmetom konania je návrh na rozvod manželstva medzi sťažovateľkou a odporcom. Ústavný súd nepovažuje právnu stránku veci za zložitú, pretože predmetná vec tvorí štandardnú rozhodovaciu agendu všeobecného súdnictva s rozsiahlou judikatúrou v danej oblasti. Skutkovú stránku veci nie je možné hodnotiť ako zložitú, hoci dlhodobý pobyt odporcu v zahraničí vo viacerých štátoch môže spôsobiť určité predĺženie konania (získovanie aktuálnej adresy, doručovanie písomností atď.).

Pri posudzovaní správania sťažovateľky ako účastníčky konania ústavný súd z predloženého spisu zistil, že sťažovateľka svojím správaním neprispela k predĺženiu konania.

Pri posudzovaní postupu okresného súdu v predmetnej veci ústavný súd z prehľadu spisu sp. zn. 20 C 25/04 zistil, že Okresný súd Košice – okolie listom z 22. decembra 2003 postúpil danú vec z dôvodu miestnej príslušnosti okresnému súdu, ktorému bol spis doručený 27. januára 2004.

Okresný súd prípsmi zo 4. februára 2004 a 22. apríla 2004 uskutočnil úkony smerujúce k príprave pojednávania (výzvy sťažovateľke a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny K. za účelom získania majetkových pomerov účastníkov konania, ustanovenia opatrovníka pre maloleté dieťa).

Okresný súd uznesením č. k. 20 C 25/04-17 z 18. júna 2004 priznal sťažovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov a uznesením č. k. 20 C 25/04-18 z 18. júna 2004 ustanovil opatrovníka pre maloleté dieťa pre zabezpečenie jeho záujmov v konaní o rozvode, ako aj boli vypravené prípisy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny K. za účelom zistenia informácií týkajúcich sa predmetu konania.

Okresným súdom boli následne vypravené prípisy odporcovi, aby sa vyjadril k návrhu sťažovateľky (30. septembra 2004 a 31. decembra 2004 prostredníctvom Obvodného oddelenia Policajného zboru Slovenskej republiky R. a Obvodného oddelenia Policajného zboru Slovenskej republiky B.). Na základe žiadosti sťažovateľky okresný súd

zároveň rozhodol uznesením sp. zn. 20 C 25/04 z 1. októbra 2004 v predmetnom konaní o ustanovení advokáta pre sťažovateľku.

Okresnému súdu bol 19. januára 2005 doručený prípis Obvodného oddelenia Policajného zboru Slovenskej republiky B., v ktorom bola uvedená zahraničná adresa odporcu. Okresný súd následne zaslal sťažovateľke oznámenie o predpokladanom termíne pojednávania v 4. štvrtroku 2005 a 23. mája bol vydaný pokyn na doručenie prípisu odporcovi na zistenú zahraničnú adresu. Uvedený prípis bol okresnému súdu vrátený ako nedoručený 2. septembra 2005.

Okresný súd vydal 12. septembra 2005 pokyn na doručenie prípisu odporcovi na adresu jeho trvalého pobytu v Slovenskej republike, pričom 28. novembra 2005 bol zaslaný prípis sťažovateľke, na ktorý jej právny zástupca odpovedal vyjadrením doručeným súdu 28. januára 2006. Okresný súd uznesením č. k. 20 C 25/04-44 zo 6. februára 2006 vyzval odporcu k vyjadreniu v určenej lehote a zároveň nariadil termín pojednávania na 27. február 2006.

Pojednávanie 27. februára 2006 bolo uznesením odročené na 15. máj 2006 z dôvodu neprítomnosti odporcu. Na pojednávaní 15. mája 2006 právny zástupca sťažovateľky požiadal o ustanovenie opatrovníka odporcovi, aby súd mohol pokračovať v konaní aj bez jeho prítomnosti. Pojednávanie 15. mája 2006 bolo uznesením odročené na 19. jún 2006 za účelom ustanovenia opatrovníka odporcovi, ktorý sa v tom čase mal podľa oznámenia Obvodného oddelenia Policajného zboru Slovenskej republiky B. nachádzať na pracovnom pobyte vo Veľkej Británii.

Ústavný súd na základe uvedenej chronológie úkonov vo veci sp. zn. 20 C 25/04 dospel k záveru, že v predmetnej veci nemohlo dôjsť k zbytočným prieťahom v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy. Okresný súd postupoval v danom konaní v súlade s platnými právnymi predpismi a smeroval k naplneniu právnej istoty účastníkov konania, t. j. rozhodnutiu vo veci samej, pričom určité predĺženie konania bolo spôsobené zisťovaním adresy pobytu odporcu. Napriek tejto skutočnosti však nie je možné pripísať na ťarchu okresného súdu, že

sa konanie predĺžilo kvôli úkonom, ktoré mali za cieľ zabezpečiť osobnú účasť odporcu na pojednávaní. V konaní o rozvode manželstva, ktoré sa týka osobného statusu účastníkov konania, je osobná výpoveď účastníka konania základným dôkazom, na základe ktorého súd dospeje k rozhodnutiu v danom konaní.

V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jedným z dôvodov odmietnutia sťažnosti je zjavná neopodstatnenosť, ktorú možno vysloviť, ak ústavný súd nezistí priamu príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta – napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 93/97, I. ÚS 24/98, III. ÚS 248/05, III. ÚS 170/06. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd odmietol sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní, nezaoberal sa žiadosťou sťažovateľky o pridelenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ako aj ďalšími žiadosťami, ktoré sú viazané na rozhodnutie vo veci samej (napr. priznanie primeraného finančného zadost'učinenia).

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júla 2006